نگاه بیرون

مساله را بزرگ نکنید

Bloomberg

ترجمه: روح‌الله نخعی

● لازم است دیپلمات‌هایی که از طرف ایالات‌متحده و اروپا درباره برنامه هسته‌ای با ایران مذاکره می‌کنند تقاضاهای خود را محدود کنند وگرنه با خطر ازبین‌بردن فرصت توافق مواجه خواهند شد. این چیزی است که گزارش دو مشاور سیاسی می‌گوید. «پیتر جنکینز» سفیر سابق بریتانیا در «آژانس بین‌المللی انرژی اتمی» و «ریچارد دالتون» سفیر سابق این کشور در ایران، در گزارشی به سیاستگذاران لندن اعلام کردند، لازم است مذاکره‌کنندگان بپذیرند که بعضی از تقاضاهایشان غیرواقعی هستند. جنکینز که [مدت‌ها] قبل از رییس‌جمهور شدن حسن روحانی با او مذاکره کرده است می‌گوید: «یک توافق منصفانه، که قابل دسترسی است، می‌تواند تمایل ایران را به احترام به تعهداتش در راستای منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای تقویت کند.» «جنکینز» و «دالتون» در گزارش خود می‌گویند اگر تا نوامبر مصالحه‌ای به دست نیاید «مذاکرات احتمالا شکست خواهد خورد.» به گفته «رابرت کلی» مهندس سلاح‌های هسته‌ای ایالات‌متحده که بازرسی‌های «آژانس بین‌المللی انرژی اتمی» از عراق را رهبری کرد و به بی‌ارزش‌شدن اطلاعات نادرستی که برای توجیه جنگ در سال ۲۰۰۳ مورد استفاده قرار گرفت، کمک کرد، می‌گوید: درحالی‌که حذف کامل خطر تصمیم احتمالی ایران برای دنبال‌کردن سلاح هسته‌ای به‌لحاظ فنی غیرممکن است، دیده‌بان‌های «آژانس بین‌المللی انرژی اتمی» می‌توانند تضمین کنند که مواد برای اهداف صلح‌آمیز استفاده می‌شود و به جامعه جهانی زمان کافی را برای واکنش به تغییر این وضعیت بدهند. «کلی» و «طارق رئوف»، مسوول سابق هماهنگی سیاستِ بررسی و امنیت «آژانس بین‌المللی انرژی اتمی»، معتقدند افشای مطالب، تحلیل‌های معیوب و عدم کفایت کارکنان، موقعیت و ادعای این آژانس مستقر در ژنو را تضعیف می‌کند. کلی می‌گوید: «مساله را به‌شدت بزرگ کرده‌اند.» در حالی‌که بن‌بست با ایران زیر سایه موج خشونتی که خاورمیانه را از لیبی تا غزه، عراق و سوریه درنوردیده قرار گرفته، طبق گزارش «جنکینز» و «دالتون» مذاکرات موفق، نقطه‌ای مرکزی از تنش‌ها را، که برای دهه‌ها ادامه داشته، خنثی خواهد کرد. آنها می‌گویند «با حذف یکی از منابع تنش، توافق می‌تواند کمک شایانی به بازگشایی درها به‌سوی گفت‌وگوهایی بسیار موردنیاز در منطقه خلیج‌فارس، بر سر امنیت متقابل و مقابله با تهدیدات مشترک کند.»

دیپلمات‌های ایران و آمریکا در «ژنو» دیدار کردند

ناگهان مذاکره

ادامه از صفحه اول

پیش از این هم در نیمه مردادماه هیات‌های ایرانی و آمریکایی با همین اعضا به «ژنو» رفتند تا در مورد چگونگی رفع اختلافات موجود به رایزنی بپردازند. پس از این مذاکرات که یک‌روز به طول انجامید، دو طرف آن را «خوب» و «سازنده» ارزیابی کردند و اظهارنظر بیشتری در این خصوص نداشتند. دیدار اخیر بین ایرانی‌ها و آمریکایی‌ها، دومین ملاقات آنها پس از پایان ضرب‌الاجل توافق ژنو است. می‌توان گفت که دیپلمات‌های ایران نگاه خاصی به مذاکرات دوجانبه با آمریکایی‌ها دارند چرا که آنها همواره دلیل این امر را وجود تحریم‌های یکجانبه از سوی آمریکا می‌دانند که علیه ایران اعمال کرده است. رایزنی برای رفع تحریم‌ها و چگونگی آن، پاسخی است که مقام‌های ایرانی در جواب منتقدان به مذاکره مستقیم ایران و آمریکا بیان کرده‌اند.

پس از پایان ضرب‌الاجل برنامه اقدام مشترک برای حصول به توافق جامع هسته‌ای، ایران و گروه «۱+۵» تصمیم گرفتند تا مذاکرات را تا سوم آذر امسال (۲۴نوامبر) تمدید کنند. مذاکرات بعدی ایران و گروه «۱+۵» قرار است ۲۷ شهریور (۱۸ سپتامبر) در نیویورک و پیش از نشست مجمع عمومی سازمان‌ملل برگزار شود.

با نزدیک‌شدن موعد مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه «۱+۵» در نیویورک، مذاکرات دوجانبه سرعت بیشتری به خود گرفته است. پس از مذاکره «ظریف» و «اشتون» در بروکسل و دیدار چهارساعته «عراقچی» با نماینده فرانسه در گروه «۱+۵»، «مایکل مان» سخنگوی مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، از مذاکره دوجانبه ایران با کشورهای اروپایی عضو «۱+۵» (آلمان، انگلیس، فرانسه) خبر داد. به گفته او این مذاکرات روز ۲۰ شهریور در «وین» انجام خواهد شد. همچنین «عراقچی» در گفت‌وگو با «واحد مرکزی خبر» با تایید خبر مذاکرات ایران و سه کشور اروپایی، از انجام مذاکره با مقامات چینی حاضر در مذاکرات در آینده نزدیک خبر داد.

در همین حال به گزارش «ایسنا» «ماری هارف» سخنگوی وزارت خارجه آمریکا درخصوص مذاکرات پیش‌روی ایران و گروه «۱+۵» گفت: «احتمال می‌رود مذاکرات تا پایان جلسات نشست مجمع عمومی سازمان‌ملل در سطح وزرا ادامه داشته باشد و انتظار داریم مذاکرات به مدت چند روز در نیویورک برگزار شود.» طبق برنامه اعلامی که در سایت سازمان‌ملل آمده، شصت‌ونهمین نشست مجمع عمومی سازمان‌ملل، از ۱۶سپتامبر تا اول اکتبر (۲۶شهریور تا ۹مهر) برگزار می‌شود. هارف درباره دور جدید مذاکرات ایران و «۱+۵» گفت: «به طور مشخص وزرا نیز برای شرکت در نشست مجمع عمومی به نیویورک خواهند آمد اما هنوز تایید نشده است که مذاکرات در سطح وزرا برگزار می‌شود یا نه؛ اما امکان وقوع چنین اتفاقی وجود دارد. ما هنوز روی جزییات کار می‌کنیم.»

«عباس عراقچی» مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای ایران - که سخنگوی تیم مذاکره‌کننده محسوب می‌شود - در مصاحبه‌ای با رادیو بین‌المللی فرانسه (RFI) گفت: «ما امیدواریم این امر (تحریم‌های جدید آمریکا) تاثیری بر مذاکرات نگذارد اما اگر تاثیر بگذارد ما باید به تبع آن تصمیماتی اتخاذ کنیم.» او تحریم‌های اخیر آمریکا را مخالف حسن‌نیت دانست و گفت: «ما هم می‌توانیم اقداماتی نظیر آنچه آمریکا انجام داد، انجام دهیم. نکات فنی در توافق ژنو وجود دارد که به ما اجازه می‌دهد اقداماتی انجام دهیم که آمریکایی‌ها را دلخور کند. ما تاکنون از انجام کارهایی که به مذاکرات آسیب وارد می‌کند، خودداری کرده‌ایم.» به گزارش «ایرنا» «عراقچی» مذاکرات آتی نیویورک را بسیار مهم ارزیابی کرد و ادامه داد: «در صورت شکست احتمالی این مذاکرات در ماه سپتامبر، نباید اینگونه فرض کنیم که همه‌چیز پایان یافته است چراکه بعد از آن مذاکرات، ما هنوز دو ماه دیگر تا مذاکرات ۲۴نوامبر (سوم آذر) زمان داریم.» او از ارایه پیشنهاداتی به طرف مقابل برای حل اختلافات سخن گفت و افزود: «هنوز اختلافاتی میان طرفین وجود دارد اما هر دو طرف، ایده‌هایی برای فائق‌آمدن بر مشکلات دارند. ما پیشنهادهایی را به طرف خود ارایه کرده‌ایم و در حال کارکردن روی آن هستیم.» او در پاسخ به سوالی در مورد ایجاد رابطه بین ایران و آمریکا پس از توافق احتمالی هسته‌ای، گفت: «میان مذاکرات هسته‌ای و رابطه بین ایران و آمریکا فاصله زیاد است. ما در این مذاکرات فقط درخصوص مسایل هسته‌ای و آن هم در چارچوب گروه «۱+۵» مذاکره می‌کنیم. حتی با وجود توافق هسته‌ای، تصور نمی‌کنم که ما (ایران و آمریکا) برای مذاکرات درخصوص ازسرگیری روابط میان تهران و واشنگتن آماده باشیم. ما فعلا باید روی مذاکرات هسته‌ای تمرکز کنیم.»

گزارش جدید آژانس در مورد فعالیت‌های هسته‌ای ایران

مذاکرات هسته‌ای دو و چندجانبه در حالی پی‌گرفته می‌شود که عصر دیروز گزارش جدید آژانس در مورد فعالیت‌های هسته‌ای ایران منتشر شد. این گزارش، اقدامات ایران در چارچوب توافق ژنو را تایید کرده است. به گزارش «فارس» در گزارش جدید آژانس آمده است: «ایران سه اقدام از پنج اقدام موردتوافق را پس از ضرب‌الاجل انجام داده و مذاکرات با آژانس بر سر دو اقدام عملی دیگر را آغاز کرده است. آژانس درخواست کرده است که ایران تا تاریخ دوم‌سپتامبر ۲۰۱۴ (۱۱شهریور) اقدامات عملی جدیدی را که باید در گام بعدی مرتبط با چارچوب همکاری اجرایی شود، ارایه کند. اقدامات عملی جدید هنوز ارایه نشده‌اند.» به گزارش «ایرنا» «رضا نجفی» نماینده ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در واکنش به گزارش جدید آژانس گفت: «گزارش جدید آژانس بار دیگر ضمن اعلام عدم‌انحراف در برنامه هسته‌ای ایران از راستی‌آزمایی اجرای کامل تمامی اقدامات داوطلبانه براساس توافق ژنو و تمدید آن خبر داده است.» او ادامه داد: «درخصوص موضوعات گذشته، ایران با ارایه اسناد و اطلاعات درخصوص چاشنی‌های ایمن انفجاری ثابت کرده است که کاربرد این چاشنی‌ها در ایران برای صنایع نفت و گاز است و آژانس بر این امر صحه گذاشته و آن را ناهمخوان با رویه صنایع تخصصی ندانسته است، از دید ایران این موضوع که یکی از پایه‌های اتهامات بی‌اساس علیه ایران است، بسته شده است.» در عین حال «آسوشیتدپرس» در مورد گزارش جدید آژانس نوشت: «آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش جدید خود درباره برنامه هسته‌ای ایران اعلام کرد در بازرسی از برنامه هسته‌ای ایران پیشرفت اندکی حاصل شده است.»

حمیدرضا آصفی؛ در گفت‌وگو با «شرق»:

شهریور؛ گره، باز یا کورتر می‌شود

پس از مذاکرات وین۶، برای دومین‌بار ایران و آمریکا در ژنو با یکدیگر دیدار کردند. این بار هم مثل دفعه قبل، خبر دیدار پیش از انجام اعلام نشد. این امر دلیل خاصی دارد؟

به لحاظ شکلی و فرمی پس از اینکه زمان مذاکرات ایران و گروه «۱+۵» در نیویورک اعلام شد، ملاقات دوجانبه باید سرعت بیشتری می‌گرفت. این هم در مورد مذاکرات ایران و آمریکا صدق می‌کند و هم در مورد مذاکرات دوجانبه با اروپایی‌ها اما در مورد مذاکرات با آمریکایی‌ها باید عرض کنم که طبق اطلاعاتی که بنده دارم قرار بود این ملاقات چند روز دیگر انجام شود ولی به دلیل اینکه مذاکرات ایران و گروه «۱+۵» در نیویورک مشخص شد و برای زمان نزدیک‌تری برنامه‌ریزی شد، این ملاقات هم به تبع آن، زودتر انجام شد. به نظر من، اعلام نکردن این ملاقات‌ها فرصت تخریب، جوسازی و خبرسازی را از مخالفان به‌نتیجه‌رسیدن مذاکرات مانند اسراییل و لابی‌های مخرب می‌گیرد. این امر را می‌توان یکی از دلایل رسانه‌ای‌نکردن آن پیش از انجام ملاقات برشمرد. اما از طرف دیگر، مذاکرات ایران و آمریکا در مورد موضوع هسته‌ای به دلیل اینکه بارها انجام شده، دیگر حساسیت‌زدایی شده و لزومی ندارد تا با اعلام آن پیش از انجام، تحت تاثیر فضاسازی‌ها قرار بگیرد.

دلیل فشردگی ملاقات‌های دوجانبه پیش از مذاکرات نیویورک چیست؟

شهریورماه، ماه سرنوشت‌ساز مذاکرات هسته‌ای است. یعنی اینکه یا گره آن باز یا کورتر خواهد شد. در دورهای قبلی مذاکرات، اشکالی که به لحاظ تکنیکی وجود داشت این بود که فاصله بین مذاکرات زیاد و بار آن روی دور آخر یعنی وین ۶ بود. این مساله خیلی مناسب نبود که آن مذاکرات ۱۹ روز طول بکشد. این اتفاق در مذاکرات ژنو هم افتاد که باعث شد آمریکایی‌ها از آن سوءبرداشت کنند. اما الان فاصله بین مذاکرات کم شده و این به دو طرف کمک می‌کند تا فاصله‌ها را کم کنند. کم‌شدن فاصله بین مذاکرات علامت خوبی است و نشان‌دهنده عزم دو طرف برای رسیدن به توافق است.

با وجود این می‌توان شانسی برای رسیدن به توافق جامع تا پایان مهلت سوم آذر متصور بود؟

الان هم اروپا و هم ایران نسبت به دستیابی به توافق جامع ابراز خوشبینی کرده‌اند اما از طرفی با اقدامات گروه‌های مخالف و رفتار دوگانه اوباما ممکن است حادثه دیگری رخ دهد. به‌صورت قطعی نمی‌توان گفت که تا آذرماه به توافق می‌رسیم یا نه، ولی با شرایط کنونی می‌توان گفت که تا سوم آذر قطعا قدم‌های رو به جلویی برداشته خواهد شد و فضا بهتر از امروز خواهد بود. اینکه مذاکرات تمدید نخواهد شد و امثال آن، وحی منزل نیست که عوض نشود، ولی بالاخره سیاستمداران مسلما راه‌هایی را پیدا خواهند کرد که این «نخ» پاره نشود و به اشکال دیگر ادامه یابد.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰
sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● **فرهنگ دور از دسترس:** شتاب در رانندگی، بی‌توجهی به مقررات، نزدن راهنما هنگام گردش به چپ و راست، بوق‌زدن‌های نابجا، توقف دوبله و از همه مهم‌تر استفاده از تلفن همراه در حین رانندگی یا در وسایل نقلیه عمومی شیوع پیدا کرده و به معضل تبدیل شده است. در این میان برخی‌ها نیز به اطراف خود توجهی ندارند و با صدای بلند، بحث می‌کنند و موجب آزار دیگران می‌شوند. متاسفانه فرهنگ در بعضی جاها و مکان‌ها جایگاهی ندارد و برای عده‌ای بیگانه است و در دسترس نیست!

عرفان/ف

● **کلانتری ۱۱۴ غیاثی، پیشتاز در تکریم ارباب‌رجوع:** ماموران قضایی کلانتری ۱۱۴ غیاثی با مدیریت خوب سرگرد شکور جعفری، توانسته‌اند رضایت مراجعه‌کنندگان را در این کلانتری جلب کنند که جای قدردانی دارد. لطفا این پیام کوتاه را چاپ کنید تا سبب تشویق پرسنل خدمتگزار این کلانتری شود.

یک مخاطب

● **تخلف‌هایی که نادیده گرفته می‌شود:** چرا تخلف نانوایی‌ها که نان را خمیر یا سوخته و همراه با جوش‌شیرین به مشتریان تحویل می‌دهند، نادیده گرفته می‌شود و چرا اتحادیه نانوایان یا هر سازمانی که مسوول رسیدگی به تخلف نانوایان است، شکواییه‌های مردم را که در مطبوعات چاپ می‌شود، نادیده می‌گیرند؟

محسن شربتی از تهران

● ادارات و سازمان‌های عریض‌وطویل دولتی، مرتکب تخلف می‌شوند و به‌محض اینکه درباره آنها در مطبوعات انتقاد، شکایت و از مراجع بالاتر درخواست رسیدگی می‌شود، به‌جای رفع مشکل و پاسخگویی یا ارسال جوابیه، متاسفانه سعی در شناسایی فردی که مطالبی را در اختیار روزنامه گذاشته، دارند. چرا بیماری که به درمانگاه یا بیمارستانی مراجعه می‌کند، باید ناراضی باشد درحالی‌که یک عمر پول بیمه داده است. در اینجا نباید روابط‌عمومی پیگیر باشد و مشکل بیمار را حل کند؟

علی‌اکبر فرقانی

● در ابتدا که جاده‌های شمال به روی شهروندان پایتخت گشوده شد، سه جاده هراز، چالوس و فیروزکوه وجود داشتند و با گذشت بیش از صدسال متاسفانه هنوز هم راه تهران به شمال، از همین سه جاده می‌گذرد. اتوبان تهران- شمال با گذشت ۳۵سال، کی افتتاح می‌شود؟ اگر سالی سه‌کیلومتر با دست و بیل و کلنگ هم احداث می‌شد تا به‌حال کامل شده بود.